

דאיתא בפסחים (ק"ח). קשין מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף, ופירש רש"י כלומר נס גדול עושה לו הקב"ה למי שנותן לו מזונות כאשר עשה לישראל שקרע להם ים סוף, ונ"מ למבעי רחמי. והיינו שיש טבע שה' הנהיג בבריאה, ויש נס, ובודאי קל לה' לעשות נס כמו הטבע, ומ"מ כיון שיש הנהגת הטבע אז כדי לזכות לנס שחוקן מהטבע צריך לבקש יותר רחמים. וא"כ י"ל בסוגיין שכיון שע"פ הטבע קשה לזווג זיווג שני שאינה בת זוגו כדפרש"י, אין זה מדרכי הטבע הרגילים וא"כ צריך לבקש יותר רחמים לזכות לזיווג שני כראוי, וע"ע במהרש"א בח"א מגילה ט"ו: (ד"ה ואמרה).

(קובץ קול התורה, קובץ מ"ט ע' לד)

★★

בגמ': ארבעים יום קודם יצירת הולד בת קול יוצאת ואומרת בת פלוני לפלוני וכו'.

כתב המהרש"א ביבמות (ס"ג ע"א בח"א) דאמרינן התם אשה טובה בחיק ירא ה' תנתן, דאע"ג דאמרינן בריש סוטה (ב.) ארבעים יום קודם יצירת הולד בת קול מכריזה בת פלוני לפלוני, י"ל שעל ידי זכות גדול אפשר שישתנה המזל, כמ"ש התוס' שבת (קנו.). ע"כ.

והוסיף בספר מאור ישראל (שבת קנ"ו ע"ב): והוא על דרך מה שאמרו בב"ב (קכג.) על לאה וצדקתה ותפלתה שגרמו שלא נפלה בחלקו של עשו הרשע, אלא בחלקו של יעקב אבינו. ובהכי אתי שפיר טפי מה שאמרו במועד קטן (יח:), אמר שמואל, מותר לארס אשה בחול המועד, שמא יקדמנו אחר, ופריך מהא דאמר שמואל ארבעים יום קודם יצירת הולד בת קול אומרת בת פלוני לפלוני, ומסיק שמא יקדמנו אחר ברחמים, והיינו שאם יש לו זכות גדול, מהניא ליה תפלתו לזכות בה, ומבטלת המזל הקודם. ע"כ.

★★

בגמ': ארבעים יום קודם יצירת הולד, בת קול יוצאת בת פלוני לפלוני.

שא"ל האדמו"ר מקוצק זי"ע, למה לא מכריזים בת פלוני לבן פלוני, או פלונית לפלוני. ותירץ, דלגבי הבת יש לבדוק אם אביה ת"ח הוא כדאמרו בפסחים דף מ"ט ע"ב - לעולם ימכור אדם כל מה שיש לו וישא בת תלמיד חכם, לכן מכרות

אם אמת היא שזינתה, ע"כ הוא ג"כ רשע. וא"כ אינו מנוקה מעון ואין המים בודקים את אשתו ע"כ.

וי"ש להוסיף, דקושי' זו קשה רק לשי' הרמב"ם דס"ל (פ"ב דסוטה ה"ח) דאם הבעל עשה עבירה של זנות מימיו נקרא אינו מנוקה מעון, אבל לשיטת רש"י (בקדושין כ"ז.) הרי דוקא אם בא עליה ביאה אסורה אחר שנסתרה מיקרי אינו מנוקה מעון ע"ש, וא"כ לא קשה כלל ודו"ק.

★★

ובשו"ת תירוש ויצהר (סי' קלג) כתב ליישב בזה עפ"י המבואר בש"ס יבמות (דנ"ח ע"ב) רב פפא אמר האי תנא הוא דתניא אין מקנין לארוסה להשקותה כשהיא ארוסה אבל מקנין אותה להשקותה כשהיא נשואה. ופירש"י ז"ל שם בלישנא אחרינא דהאי תנא הוא דלית ל' הך דרשה דצריך להיות מנוקה מעון. ועיי"ש בתוס' ד"ה רב פפא מה שהקשו על לישנא אחרינא דרש"י. וא"כ י"ל דריש לקיש דס"ל כאן דאין מזווגין לאדם אשה אלא לפי מעשיו סובר כהאי תנא דברייתא. וכפרש"י בלישנא אחרינא והבן.

★★

בכתב סופר (פר' חיי שרה) מבאר מה שאחז"ל עה"פ: ויען לבן ובתואל ויאמרו מה יצא הדבר וגו' ואי' במדרש: מהיכן יצא - מהר המוריה ע"ש. וביאר בהקדם מש"כ הארי' הק' במה דאמרו חז"ל אין מזווגים לאדם אלא לפי מעשיו, פירושו, בשעת יצירת הולד מכריזים בת פלוני לפלוני, היינו שראויים האבות שיתחתנו יחד, אבל על הבנים אי אפשר לגזור עדיין, וכשיגדלו והבת אינה הוגנת לפי מעשיו אז בעל כרחך לזווג לו זיווג אחר הראוי לפי מעשיו, וזה הוא הזיווג השני, אלו דבריו הק' זי"ע. ואומר הכת"ס לזה, דזוהי קושית המדרש מהיכן יצא, אם בשעת יצירה שהכריזו משמים בתואל ליצחק, הלא ודאי אין הגון בתואל שיתחתן עם אברהם, אלא שהזיווג היה עולה יפה רבקה ליצחק שהיה לפי המעשה של יצחק ראוי לו, והיינו מהר המוריה יצא, שם הגדילו זכיותיו של יצחק, וק"ל.

★★

בגמ': וקשין לזווג כקריעת ים סוף.

נ"ל שבודאי אין הביאור שקשה לה', שאין דבר קשה לו והוא כל יכול בלי שום קושי, אלא הכוונה היא כמו